

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Augustini in euangelium secundum Iohannem sermones
CXXIII - Cod. Aug. perg. 47**

Augustinus, Aurelius

[Reichenau ?], [14. Jh.]

Sermo LXXXI

[urn:nbn:de:bsz:31-64194](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-64194)

nisi adderetur in uerbo; hoc uerbum fidei tantum ualeat in ecclesia dei, ut per ipsum credentem benedicientem. tingentem. & iam tantillum mundum & infantem. quamuis nondum ualentem corde credere ad iustitiam & ore confiteri ad salutem; totum hoc fit per uerbum. de quo dominus ait. Jam uos mundi estis propter uerbum quod loquutus sum uobis.

INCIPIT SERMO LXXI DE EO QUOD DICIT. MANETE IN ME ET ECO IN UOBIS. USQUE AD SI MANSERIT IN ME ET UERBA ME IN UOBIS MANSERINT QUODCUMQUE UOLUERITIS PETETIS ET PETETIS UOBIS.

Vitem se dixit esse ih̄s. & discipulos suos palmites. & agricolam patrem. unde iam pridem sicut potuimus disputatum est; In hac autem lectione cum adhuc de se ipso qui est uita & de suis palmibus. hoc est discipulis loqueretur. Mandate inquit in me & ego in uobis; non eo modo illi in ipso. sicut ipse in illis. utrumque autem prodest non ipsi sed illis; ita quippe sunt in uita palmites. ut uita non conferant. sed inde accipiant unde uiuant. ita uero uita est in palmibus. ut uitale alimentum subministrat eis. non sumat ab eis. ac per hoc & manentem in se habere christum & manere in christo discipulis prodest utrumque. non christo; Nam praeciso palmitate. potest de uia radice alius pullulus; qui autem praecisus est. sine radice non potest uiuere; Denique adiungit & dicit; Sicut palmes non potest ferre fructum a semet ipso nisi manserit in uita. sic & uos nisi in me manseritis; magna gratiae commendatio fr̄i mei; corda instruit humilium. ora obstruit superborum; ecce cui si audent respondeant. qui ignorantes dei iustitiam & suam uolentes constituere. iustitiae dei non sunt subiecti; ecce cui respondeant sibi placentes & ad bona opera facienda deum sibi necessarium non putantes; nonne huic resistunt ueritati homines. mente corrupti. reprobis circa fidem. qui respondent & loquuntur iniquitatem dicentes; Ad deum habemus quod homines sumus. a nobis ipsis autem quod iusti sumus; Quid dicitis. qui uos ipsos decipitis. non adserutores sed praecipitatores liberi arbitrii. ex alto elationis per inania praesumptionis in profunda submersionis. nempe uox uestra est. quod homo ex semet ipso facit iustitiam; hoc est altum elationis uestrae. sed ueritas contradicit & dicit; palmes non potest ferre fructum a semet ipso nisi manserit in uita; ite nunc per abrupta & non habentes ubi figamini. uentosa loquacitate iactamini; haec sunt inania praesumptionis uestrae; sed quid uos sequatur uidete. & si est in uobis ullus sensus horridae; qui enim a semet ipso se fructum existimat ferre in uita non est; qui in uita non est in christo non est; qui in christo non est.

xpianus non est; haec sunt profunda submersionis uestrae; & iam atq; & iam
 considerate. quid adhuc ueritas ad iungat & dicat; Ego sum inquit utis. uos pal-
 mites; qui manet in me & ego in eo hic fert fructum multum. quia sine me nihil
 potestis facere; ne quis quam putat & saltem paruam aliquam fructum posse
 a semetipso palmitem ferre. cum dixisset hic fert fructum multum non ait
 quia sine me paruam potestis facere. sed nihil potestis facere; siue ergo paruam
 siue multam sine illo fieri non potest. sine quo fieri nihil potest. quia & si par-
 uam aduulerit palmes. eum purgat agricola ut plus adferat. tamen nisi in uita
 manserit & uixerit de radice. quantum libet fructum a semetipso non potest
 ferre; quamuis autem xps utis non esset nisi homo esset. tamen istam gratiam
 palmibus non preberet nisi & iam dñs esset; uerum quia ita sine ista gratia
 non potest uiui & mori in potestate sit liberi arbitrii. Si quis in me inquit
 non manserit. mittetur foras sicut palmes & arescat & colligenteum & in ig-
 nem mittent & ardeat; Ligna itaq; utis tanto sunt contentabiliora si in uita
 non manserint. quanto gloriosiora si manserint; Deniq; sicut de his & iam
 per ezechielem propheta dñs dicit. praecisa nullis agricolarum usibus
 prosunt. nullis fabrilibus operibus deputantur; unum de duobus palmis con-
 gruit. aut utis. aut ignis; si in uita non est. in igne erit; ut ergo in igne non sit
 in uita sit; si manseritis in me inquit. & uerba mea in uobis manserint. quod
 cumq; uolueritis petere & fieri uobis; manendo quippe in xpo. quid uelle
 possunt nisi quod conuenit xpo. quid uelle possunt manendo in saluatore.
 nisi quod non alienum est a salute. Aliud quippe uolumus quia sumus in xpo.
 & aliud uolumus quia sumus adhuc in hoc saeculo; De mansionem namq; huius
 saeculi nobis aliquando subrept. ut hoc petamus quod nobis non expedire nes-
 cimus. sed absit ut fiat nobis si manemus in xpo. qui non facit quod petimus.
 nisi quod expedit nobis; manentes ergo cum uerba eius in nobis manent. quod
 cumq; uoluerimus petimus & fieri nobis. quia si petimus & non fiat. non hoc peti-
 mus quod habet mansio in eo. nec quod habent uerba eius quae manent in nobis.
 sed quod habet cupiditas & infirmitas carnis quae non est in eo. & in qua
 non manent uerba eius; Nam utiq; ad uerba eius pertinet oratio illa quam do-
 cut. ubi dicimus. pater noster qui es in caelis; ab huius orationis uerbis & sen-
 sibus non recedamus petitionibus nostris. & quidquid petierimus fieri nobis;
 Tunc enim dicenda sunt uerba eius in nobis manere. quando facimus quae
 praecipit & diligimus quae promisit; quando autem uerba eius manent in
 memoria nec inueniuntur in uita. Non computatur palmes in uita. quia
 uitam non adtrahit ex radice; ad hanc differentiam ualere quod scriptum est;
 & memoria & in uentibus mandata eius. ut faciant ea; multi enim memoria

et inuent ut contemnant uel etiam derideant & obpugnent ea; in his uerbis xpi non manent. quia tangunt quodammodo non coherent. & ideo illis non erunt in beneficium sed in testimonium. & quia sic insunt eis ut non maneat in eis. Ad hoc tenentur ab eis ut iudicentur ex eis.

INCIPIT SERMO LXXXII. DE EO QUO DICITUR IN HOC CLARIFICATUS EST PATER MEUS UT FRUCTUM PLURIMUM ADFERATIS USQUE AD SICUT ECOPATRIS MEI PRAECEPTA SERUAUIMUS ET MANEBIMUS IN EIUS DILECTIONE.

Magis magisque saluator gratiam qua saluamur. discipulis loquendo commendans. in hoc inquit clarificatus est pater meus. ut fructum plurimum adferatis & efficiamini mei discipuli; siue glorificatus. siue clarificatus dicatur. ex uno uerbo greco utrumque translatum est quod est ^{εδοξασθη} εδοξασθη hoc enim grece dicitur. latine gloria est; quod ideo commemorandum existimaui. quia dicit apostolus; si abraham ex operibus iustificatus est. habet gloriam sed non addit; haec est addita gloria. qua glorificatur non homo sed deus. si non ex operibus sed ex fide iustificatur. ut ex deo illi sit quod etiam bene operatur. quoniam palmae sicut iam superius dixi. non potest ferre fructum a semetipso; Si enim in hoc clarificatus est deus pater. ut fructum plurimum adferamus & efficiamur xpi discipuli. non hoc nostrae gloriae tribuamus. ita quam hoc ex nobis ipsis habeamus; eius est enim haec gratia. & ideo in hoc non nostra sed eius est gloria; unde & alibi cum dixisset. sic luceat lumen uestrum coram hominibus ut uideant bona opera uestra. ne a semetipsis putarent esse bona opera sua. mox addidit. & glorificent patrem uestrum qui in caelis est; In hoc enim glorificatur pater ut fructum plurimum adferamini ut efficiamur xpi discipuli; a quo efficiamur. nisi ab illo cuius misericordia praeuenit nos; ipsius enim sumus figmentum. creati in xpo ihu in operibus bonis; Sicut dilexit me pater inquit. & ego dilexi uos. manete in dilectione mea. ecce unde sunt nobis opera bona. nam unde nobis essent. nisi quia fides per dilectionem operatur. unde autem diligeremus. nisi prius diligeremur. Apertissime hoc in epistola sua idem iste euangelista dixit; Nos diligimus quoniam ipse prior dilexit nos; quod autem ait. sicut dilexit me pater & ego dilexi uos. non aequalitatem naturae ostendit nostrae & suae. sicut est patris & ipsius. sed gratiam qua mediator dei & hominum est homo xpi ihu; mediator quippe monstratur cum dicit. me pater & ego uos; nam pater utique diligit & nos. sed in ipso quia in hoc glorificatur pater ut fructum adferamus in uita hoc est in filio. & efficiamur eius discipuli; manete inquit in dilectione mea; quomodo manebimus. audi quid sequitur; Si praecepta mea inquit seruaaueritis. manebitis inquit in dilectione.

dogase